

Tekst: Dick
Groenendijk
De Vlinderstichting

Aan het einde van de zomer is het altijd leuk om terug te kijken naar de bijzonderheden die gezien zijn. Het is onmogelijk om alle opmerkelijke waarnemingen te noemen, maar een greep uit de bijzonderheden van 2007 volgt hieronder. We zijn overigens elk jaar opnieuw weer varrast door de moeite die u neemt om de waarnemingen aan ons door te geven. Hartelijk dank daarvoor!

Paul Schrijvershof

In juni 2007 werden enkele populaties van de gaffelwaterjuffer in Zeeuws Vlaanderen ontdekt; hier een mannetje gefotografeerd op 24 juni 2007 nabij Cadzand.

Gaffelwaterjuffer

Het lag in de lijn der verwachting: de vestiging van de gaffelwaterjuffer in Nederland. Maar, dan moet het natuurlijk nog wel gebeuren en iemand moet de soort ontdekken. Enkele jaren geleden werd in een zandgroeve in Limburg een mannetje van deze soort gevangen. Een nieuwe soort voor Nederland, maar helaas; het bleek om een zwerver te gaan. Afgelopen voorjaar kwamen er berichten uit België dat de gaffelwaterjuffer op meerdere locaties langs de kust aanwezig was en ook in grote aantallen. Een klein groepje gelukszoekers heeft dat bericht aangegrepen om in de kuststrook van Zeeuws Vlaanderen naar de gaffelwaterjuffer te gaan zoeken. En met succes! Vanaf eind juni bleek dat op diverse plekken meerdere gaffelwaterjuffers aanwezig waren. De soort heeft zich dus daadwerkelijk in Nederland gevestigd en het is spannend om te kijken hoe de ontwikkeling van deze soort verder zal zijn. Het leefgebied bestaat uit beschut gelegen kleine poeltjes met veel waterplanten en meestal helder water. De soort lijkt daarmee geen al te hoge eisen te stellen aan zijn leefgebied en een verdere uitbreiding is, bij warme zomers, dan ook te verwachten. Misschien is de soort al verder in Nederland dan we denken en goed opletten tijdens het volgende seizoen is dus geboden.

Bijzonderheden

Het jaar 2007 kende vele uitersten. Het voorjaar was warm en zonnig en er werden toen ook hoge aantallen vlinders gezien. De zomer was duidelijk minder goed en ook de vlinders lieten het een beetje afweten. Veel soorten vlogen in merkbaar lagere aantallen dan gewend. Toch was er wel een aantal opvallende zaken te melden. De eikenpage bijvoorbeeld had een bijzonder goed jaar. Niet alleen werden er hogere aantallen dan anders gezien, maar ook op bijzondere plekken zoals bijvoorbeeld in de bebouwde kom van Amsterdam. Jaarlijks worden er keizersmantels gemeld en dat was ook dit jaar weer zo. In totaal kregen we ruim tien waarnemingen binnen. De meest tot de verbeelding sprekende serie waarnemingen kwam uit de omgeving van Bloemendaal, waar op drie verschillende plekken keizersmantels werden gezien en soms ook meerdere exemplaren bij elkaar. Op 1 augustus werd in Zeewolde een geraniumblauwtje gemeld en de monarchvlinder werd eind juli in het Friese plaatsje Itens gezien. Een melding van deze soort van Terschelling betreft vermoedelijk een misverstand. Van de laatste soort is het natuurlijk altijd lastig om zeker te weten of je te maken hebt met gekweekte exemplaren die zijn losgelaten of met wilde exemplaren. Om hier eventueel achter te komen is registratie natuurlijk een eerste vereiste en het doorgeven van uw bijzonderheden (maar ook van de gewone soorten!) blijft belangrijk.

Mystery-dikkopje

Als Vlinderstichting krijgen we geregeld vragen over de determinatie van de 'gele' dikkopjes. Het is zonder meer lastige materie en we hebben gemerkt dat veel waarnemingen van bijvoorbeeld het geelsprietdikkopje niet correct zijn. Met bijgaande foto kunt u zelf eens testen hoe het gaat. Meldt ons om welke soort het hier gaat en mail uiterlijk 1 januari 2008 uw antwoord (info@vlinderstichting.nl onder vermelding 'dikkopje'). De volgende aflevering bevat de oplossing met uitgebreide uitleg. En, niet onbelangrijk, onder de goede inzenders wordt een veldgids 'Nachtvlinders' verloot.